

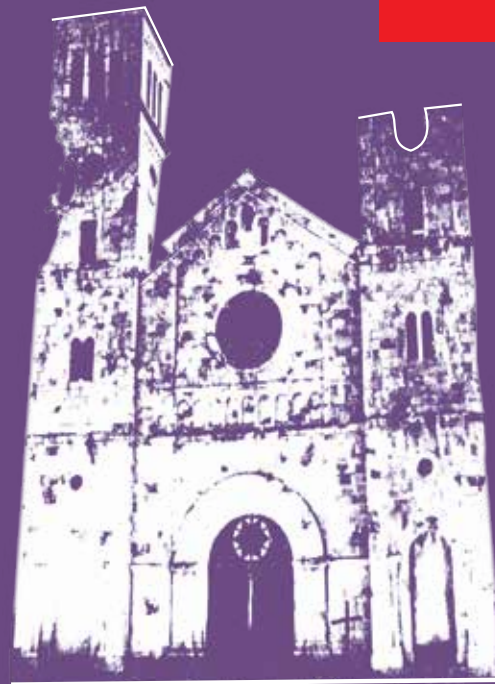
Dekret mostarskiego kadiego z dnia 13 stycznia 1846 roku

Aż do tureckiej okupacji w 1463 roku Bośnia i Hercegowina była krajem głównie katolickim i chorwackim. Nowa władza całkowicie burzyła klasztory i kościoły także na terenie Širokiego Brijegu. Gdy jej wpływ osłabł franciszkanie w Širokim Brijegu w 1846 roku wmurowali kamień węgielny pod klasztor i kościół. Ponieważ region był bardzo ubogi, otwierali szkoły, budowali drogi, mosty, wodociąg a nawet doprowadzili energię elektryczną. W trudnych momentach I Wojny Światowej bracia ratowali dzieci przed głodem. Ich altruistyczną pracą i poświęcenie zwieńczyło wzniesienie sławnego Franciszkańskiego Gimnazjum Klasycznego, które było uznawane za ostoję wiary i narodu. Jego wpływ można odczuć do dzisiaj.

Obecnie Hercegowińska Prowincja Franciszkańska zabiega o to, aby Kościół jej zamordowanych członków ogłosił męczennikami, to znaczy błogosławanymi lub świętymi. Tym zajmuje się Wicepostulatura Sprawy Męczeństwa „Ojca Lea Petrovicia i 65 współbraci”. Siedziba wicepostulatury znajduje się w Širokim Brijegu. Tutaj w kościele klasztornym jest pochowanych 24 zabitych braci, a będą także pochowani pozostali, o ile ich ciała zostaną odnalezione. Łącznie wiemy o grobach 33 braci.

Wicepostulatura prosi każdego, kto wie cokolwiek o straceniu hercegowińskich franciszkanów, aby ją o tym poinformował, jak i każdego kto za ich wstawiennictwem otrzymał jakąś łaskę lub doznał cudu. Każdego 7. dnia miesiąca jest odprawiana Msza święta za świadków i tych, którzy wspierają pracę Wicepostulatury poprzez modlitwę lub finansowo.

Wicepostulatura
Kard. Štepinca 14
88 2220 Široki Brijeg
Bosna i Hercegovina
tel.: 387 39 700-325; faks: 387 39 700-326
e-mail: mostar@pobijeni.info
strona internetowa: www.pobijeni.info

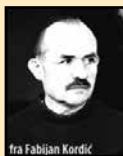

ZAMORDOWANI HERCEGOWIŃSCY FRANCISZKANIE W LATACH

1942
—
1945

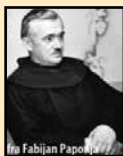
fra Bonifacije Majić

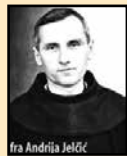
fra Fabijan Kordić

fra Radoslav Vučić

fra Fabijan Papoušek

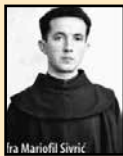
fra Andrija Jelčić

fra Leonardo Rupčić

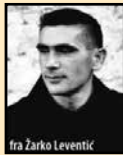
fra Melchior Prlić

fra Mariofil Sivrić

fra Miljenko Ivanković

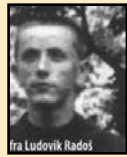
fra Žarko Leventić

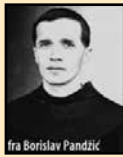
fra Viktor Kosir

fra Stjepan Majić

fra Ludovik Radoš

fra Borislav Pandžić

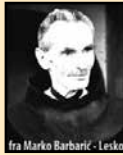
fra Tadija Kožul

fra Dobroslav Šimović

fra Arkandeo Nužić

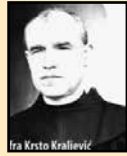
fra Marko Barbarić - Lesko

fra Stanko Kraljević

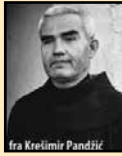
fra Ivo Šlišković

fra Krsto Kraljević

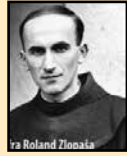
fra Luostin Leocold Zubac

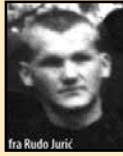
fra Kreimir Pandžić

fra Zvonko Grubišić

fra Roland Zlotaša

fra Rudo Jurić

fra Kornelije Sušac

fra Julijan Kožul

fra Paška Martinac

fra Jakov Križić

fra Nevinko Mandić

fra Martin Sosta

fra Zdenko Zubac

fra Slobodan Lončar

fra Bruno Adamčić

fra Anđelko Nužić

fra Branko Sušak

fra Emil Stolić

fra Lujko Miličević

fra Tihomir Zubac

fra Dane Čolak

fra Jenko Vasilj

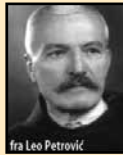
fra Svetislav Markotić

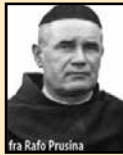
fra Ante Milić

fra Jozo Bencun

fra Leo Petrović

fra Rafo Prusina

fra Bernardin Smolian

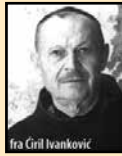
fra Grgo Vasilj

fra Kazimir Bebek

fra Nenad Vensandje Pehar

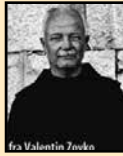
fra Ćiril Ivanković

fra Marko Draničević

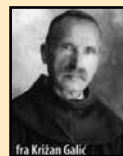
fra Metod Puljić

fra Valentin Žovko

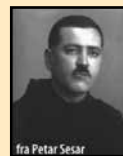
fra Stjepan Naletić

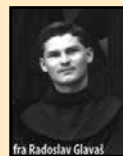
fra Križan Galić

fra Maksimilijan Jurčić

fra Petar Sesar

fra Radoslav Glavaš

fra Bono Jelavić

fra Filip Gašpar

fra Bono Anđić

fra Darinko Mikulić

fra Andrija Tomic

fra Julijan Petrović

Golgota miejscowości Široki Brijeg miała miejsce 7 lutego 1945 roku kiedy zdobyli ją komuniści. W

ciągu zaledwie kilku dni zapelnili ponad 150 masowych grobów i pojedynczych miejsc wiecznego spoczynku. I choć wojsko nie broniło się z franciszkańskich pomieszczeń komuniści w tych dniach 296 razy ostrzelali klasztorny kościół usiłując go zburzyć. Uszkodzili także klasztor i podpalili budynek gimnazjum, niszcząc różne pomieszczenia i siedemdziesiąt tysięcy książek. Pod koniec dnia, a przybyli rano, dokonali zbrodni nad 12 franciszkanami. Najpierw zabili ich strzałem w tył głowy, a potem podpalili w schronie wojskowym w ogrodzie klasztornym. Łącznie ze wspólnoty klasztornej z Širokiego Brijegu zabito 30 franciszkanów jak i czterech z terenu prowincji franciszkańskiej, co stanowi ponad połowę wszystkich zamordowanych hercegowińskich franciszkanów w tych miejscach (66).